

Mit bedste og sjoveste fund

Af Jan Jepsen

Jeg kom til Bornholm i foråret 2016 fra Vestegnen ved København. Når man har boet dér i 62 år, savner man naturen. Uanset hvor jeg ville få en bolig på Bornholm, ville der ikke være langt til skov eller strand, tænkte jeg, men da jeg fik anvist en lejlighed i Lobbæk, anede jeg ikke, hvor den by lå. Heldigvis viste Lobbæk sig at have en ideel beliggenhed. For motionens skyld kunne jeg gå og handle ind i Aakirkeby, gå til Sose Strand eller til Almindingen. Og netop gåturene til Almindingen bragte mig i forbindelse med arkæologien på Bornholm.

Når jeg gik fra Lobbæk ad Smørengevejen mod Almindingen, passerede jeg en mark, hvor der i foråret 2017 blev dyrket majs. Jeg undrede mig over, at der var ryddet et større firkantet felt og opsat markeringspæle. Så dukkede der en entreprenørma-

I en ny bog fortæller bornholmske amatørarkæologer om deres fund. Jan Jepsen fra Lobbæk er en af dem, og vi bringer her hans beretning fra bogen.

skine op på feltet og nogle mennesker, som gik og gravede. Så gik jeg hen og spurgte en dame, hvad de lavede.

Hun fortalte mig, at de var i gang med en arkæologisk udgravning. Kort efter kom andre til, og før jeg gik derfra, var jeg blevet medlem af De Bornholmske Amatorarkæologer.

Stedet viste sig at være Guldhullet, hvor jeg et år senere gjorde mit bedste arkæologiske fund – og det sjoveste. I nogle uger havde jeg gravet der sammen med

chefarkæolog Finn Ole Nielsen og tre polske arkæologer, bl.a. en studerende, Piotr. Han og jeg og et par andre amatørarkæologer arbejdede omkring selve Guldhullet. Vi fandt nogle glasperler, og Piotr fandt en stor bjergkrystalperle, det heldige asen – lige ved siden af, hvor jeg også lå og gravede.

Ugen for Guldhullet skulle lukkes ned for sæsonen, rejste de tre polakker hjem, og pladsen var overladt til Finn Ole og mig. Om onsdagen kom seniorforsker Flemming Kaul fra Nationalmuseet forbi. Han skulle næste dag holde et foredrag på Bornholms Museum om guldgubberne fra Guldhullet og deres mulige betydning.

Der lå jeg så en torsdag formiddag og gravede i en smal grøft, hvor der havde ligget drænrør. Jeg havde tidligere fundet en hestetand og nærmene mig det sted ved siden af grøften, hvor bjergkrystalperlen var fundet.

Jan Jepsen ved hullet, hvor han fandt guldgubben, indsat til højre i billedet. Foto: Finne Ole Nielsen/ Rene Laursen.

Finn Ole og Flemming Kaul kiggede forbi på vej til andre udgravninger før foredraget om eftermiddagen.

”Jan, nu må du se at finde endnu en tand til mig,” sagde Finn Ole. ”Naturligvis,” svarede jeg og sagde til Flemming:

”Og så finder jeg en guldgubbe til dig, som du kan bruge til foredraget.”

Jeg kan godt lide at være lidt ”stor i slaw’et” en sjælden gang, og jeg havde da heller ikke selv regnet med noget, men ikke desto mindre skete det fantastiske. Først dukkede tanden op, og 20 minutter senere kom min første guldgubbe!

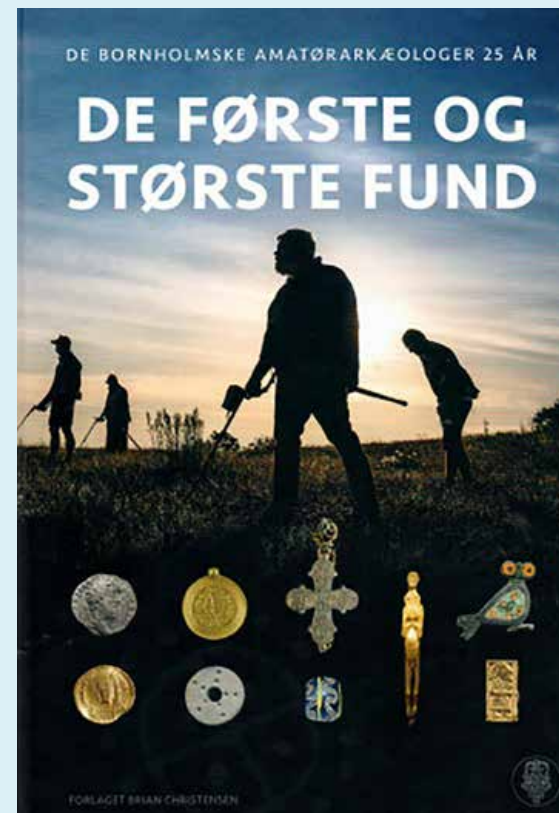
Jeg markerede fundene, så de senere kunne indlæses med GPS, og tog hjem for at tage til foredraget i Rønne. Imens spekulerede jeg på, hvordan jeg kunne præsentere mine fund for Finn Ole og Flemming. Jeg besluttede mig for at lægge dem i plastikposer og så først hive tanden op og derefter guldgubben, når jeg mødte dem. Da jeg mødte dem lige uden for museet, spurgte Finn Ole, hvad jeg havde fundet. De var nemlig kørt forbi Guldhullet igen på vej til museet og havde set mine markeringer. Jeg trak tanden op af den ene lomme. ”Her er den tand, jeg lovede dig”, sagde jeg og så derefter på Flemming.

”Hvad var det nu, jeg lovede dig?”

”En guldgubbe,” sagde han forventningsfuld.

Deres udtryk, da jeg trak den anden pose op af lommen, var næsten den bedste oplevelse den dag. Forbløffelse stod malet i deres ansigter og et glimt af mistanke om, at jeg lavede sjov med dem. Flemming undersøgte guldgubben under mikroskop om aftenen, og det viste sig at være den hidtil mindste, hele guldgubbe, som er fundet – og den første, som var gravet frem af Guldhullet uden brug af detektor – 0,03 gram.

25 arkæologiske fund, som skabte begejstring

En tredjedel af samtlige danske, der indleveres til Nationalmuseet, er i mange år kommet fra Bornholm. Gennem årene er mange af fundene gjort af amatørarkæologer. I en ny bog, ”De første og største fund” fortæller en række amatørarkæologer med begejstring om deres bedste fund.

Det er blevet til 25 artikler, hvor flere fund også bliver kommenteret af Nordens

fremmeste forskere på feltet. Forskerne sætter fundene ind i et større historisk perspektiv, mens medlemmerne af De Bornholmske Amatorarkæologer fortæller om optakten og selve fundet – og den glæde, som amatørarkæologien giver dem.

De første og største fund
434 sider, rigt illustreret.
349,- kr.
Forlaget Brian Christensen